

Egzamin ósmoklasisty

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu z języka polskiego po ósmej klasie

Tekst nieliteracki: Anna Fostakowska "Na jagody" (fragment)

1. W roku szkolnym śniły mu się najczęściej ryby. Ryby welony, ryby – piły, ryby – młoty. Od kiedy jednak zaczęły się wakacje, jedenastoletniemu Andrzejowi Sosnowskiemu ze Świnkowa koło Końskich śnią się czarne jagody. Na polanie, w słoiku, w łubiance. Zazwyczaj ktoś wysypuje mu je na głowę. A one lecą i lecą bez końca.

Jest trzecia po południu. Andrzej siedzi na trawie przy ruchliwej trasie nr 74 Kielce – Łódź. Przed nim rząd słoików z jagodami, za nim schowane za przydrożną kapliczką, dwa wiadra. Razem z mamą i młodszym bratem zbierał je dziś siedem godzin.

A teraz on czeka na klienta, a oni donoszą mu z lasu kolejne porcje.

– W sprzedawaniu jestem najlepszy – chwali się Andrzej. – Lepszy od Łukasza Szewczyka, który stoi pod lipą. Lepszy od dziewczyn z gimnazjum, które siedzą za zakrętem.

– Ostatnio pobiłem rekord – 30 litrów w cztery godziny. Zarobiłem 120 zł i mama pozwoliła mi kupić paczkę gumy Mamba i chipsy.

2. Gdyby mógł, Andrzej najchętniej wylegiwałby się w łóżku do południa. Potem grałby w piłkę, albo pobawiłby się w zdobywanie dżungli w łopianach za stodołą. Zupełnie jak Tomek, którego rodzice pracują w gminie i co miesiąc robią zakupy w kieleckim hipermarkecie. W zeszłym roku wysłali go na kolonie do Chorwacji. Tomek widział prawdziwe statki, latarnię morską i delfina! A co jak co, ale delfina to Andrzej chciałby zobaczyć najbardziej na świecie.

3. Andrzej mieszka pod lasem w drewnianym domku. W kuchni wujek Janek z babcią, w pokoju on, jego trzech młodsi bracia i rodzice. Rankiem ledwo można dostać się do wiadra z wodą – rozłożone dwa fotele, rozścielony tapczan i wersalka. Dziesięć lat temu ojciec stracił pracę w kopalni w Będzinie i wrócił z mamą na wieś. Teraz jest spawaczem u przywaciarza w Końskich. Przynosi do domu 800 zł miesięcznie. Dorabia, sadząc ziemniaki na półhektarowej działce, którą zapisał mu dziadek. Mama nie pracowała. Urodziła Andrzeja, Jacka, Arka i Dawida.

– Wstawajcie, chłopaki! – mama budzi ich o wschodzie słońca. Zanim opadnie rosa, zanim komary zaczną ciąć jak żyłki. Udują, że nie słyszą. Przewracając się na drugi bok, mruczą pod nosem nieprzytomnie: „Co?” „Co?”.

– Zostaw ich raz w spokoju – babcia nie zdąży włożyć sztucznej szczęki, ich broni.

– Kanikułę mają, a gonisz ich jak parobków!

– Niech na zeszyty zarobią, na książki – odszczekuje się mama i jeszcze głośniejsze zaczyna tłuc fajerkami*. – Wszystkiego brakuje. Od ołówka do tenisówki! Bronkowa pensja nie wystarczy. [...]

* Fajerki - obręcze żeliwne pokrywające otwory w płycie kuchennej.

Zadanie 1

Wskaż akapity, w których zawarto odpowiedzi na poniższe pytania.

- A. Dlaczego rodzice Andrzeja wrócili na wieś?
- B. Co śni się Andrzejowi podczas wakacji?
- C. Jak Andrzej chciałby spędzać wakacje?

Zadanie 2

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F - jeśli jest fałszywe.

- A. Reportaż "Na jagody" jest relacją z podróży.
- B. Reportaż "Na jagody" reprezentuje szkic środowiskowy.

Zadanie 3

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z tekstu wynika, że rodzina Andrzeja była

- A. liczna i zamożna.
- B. nieliczna i zamożna.
- C. liczna i biedna.

Zadanie 4

Uzupełnij poniższe zdania w taki sposób, aby zawierały prawdziwe informacje.

monologi, społeczne, kulturowe, dialogi

- A. Autorka opisała w tekście problemy
- B. Tekst wzbogacony został o bohaterów.

Zadanie 5

W wypowiedzeniu 'Przed nim rząd słoików z jagodami' podkreślony wyraz to A/B. Można go poprawnie zastąpić słowem C/D.

- A. rzeczownik.
- B. przysłówek.
- C. szereg.
- D. kolejka.

Zadanie 6

Wpisz podane wyrazy w odpowiednie miejsca w schemacie tak, aby utworzyć rodzinę wyrazów. Określ do jakich części mowy należą wpisane słowa.

- 1. kuchenny.
- 2. kuchnia.
- 3. kucharz.

- A. wyraz podstawowy:; część mowy:
- B. wyraz pochodny:; część mowy:
- C. wyraz pochodny:; część mowy: **przymiotnik**

Zadanie 7

W wypowiedzeniu 'Andrzej mieszka pod lasem w drewnianym domku' występują

- A. okolicznik miejsca i okolicznik czasu.
- B. dwa okoliczniki miejsca.

C. okolicznik sposobu i okolicznik miejsca.

Zadanie 8

A. Z wypowiedzenia 'Teraz jest spawaczem u prywaciarza w Końskich' wypisz wyraz charakterystyczny dla stylu potocznego.

.....

B. Objaśnij znaczenie tego słowa.

.....

Zadanie 9

Przekształć mowę niezależną na mowę zależną.

- W sprzedawaniu jestem najlepszy - chwali się Andrzej.

Zadanie 10

Kto pisał reportaże?

A. Jan Kochanowski.

B. Ryszard Kapuściński.

C. Ignacy Krasicki.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

A. akapit 3.

B. akapit 2.

C. akapit 1.

Zadanie 2

A. F

B. P

Zadanie 3

C

Zadanie 4

A. Autorka opisała w tekście problemy **społeczne**.

B. Tekst wzbogacony został o **dialogi** bohaterów.

Zadanie 5

A. C.

Zadanie 6

A. wyraz podstawowy: **kuchnia**; część mowy: **rzeczownik**.

B. wyraz pochodny: **kucharz**; część mowy: **rzeczownik**.

C. wyraz pochodny: **kuchenny**; część mowy: **przymiotnik**

Zadanie 7

B

Zadanie 8

A. prywaciarz.

B. prywatny przedsiębiorca, rzemieślnik lub kupiec.

Zadanie 9

Andrzej chwali się, że w sprzedawaniu jest najlepszy.

Zadanie 10

B